

TANTÁRGYLEÍRÁS

<i>A tantárgy címe</i> Társadalmi kommunikáció	<i>A tantárgy kódja</i> BBNSZ05400	<i>Félév</i> 2012/2013 II.
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> Heti 2 óra	<i>Kreditek száma</i> 3

Oktató: Dr Ferencz Magdolna

Tantárgy céljai:

- I. A hagyományos és a legújabb társadalmi kommunikációs jelenségek *szociológiai* vizsgálatát megalapozó elméletek áttekintése
- II. A nyilvánosság jelentéséről, szerkezetváltozásairól szóló felfogások bemutatása, a fogalom újraértelmezésére vállalkozó legfrissebb munkák ismertetése
- III. A közvélemény alakulása és a média és a közvélemény közötti kapcsolat *társadalomszerkezeti beágyazottságának* megértését támogató szemléletmód kialakítása

A tantárgy leírása

Sorszám	Témakör	Óraszám
1.	A társadalmi kommunikáció genezise, az információszükséglet és az információs érintettség történeti változásai	2
2.	A társadalmi kommunikációs pályák tipológiája. A pályatípusok funkciói és sajátosságai (archetipikus jellemzők diktatúrában és demokráciában)	2
3.	Habermas a polgári nyilvánosságról és a nyilvánosság szerkezetváltozásairól	2
4.	N Elias, és R. Sennett és Foucault tézisei a nyilvánosságról A nyilvánosság határai (Némedi, Heller, Rényi)	2
6.	Mediatizált nyilvánosság (Mazzoleni) Hierarchikus nyilvánosságok (Keane) Nyilvánosság: határok nélkül (Meyrowitz)	2
7.	A báziskommunikáció jelentése, szociológiai jelentősége a hagyományos és a legújabb társadalmi kommunikációs környezetben	2
8.	A nyilvánosság (kvázi?) gradualitása, nyilvánossági paradoxon A nyilvános viták típusai (funkciók és jellemzők)	2
9.	A szólásszabadság instrumentális és konstitutív megalapozása Szólásszabadság és nyilvánosság	2
10.	A közvélemény fogalma, kommunikációs szerkezete, megoszlási formái	2
11.	A közvetlen és közvetett személyközi kommunikáció valamint a véleményvezetők szerepe a közvélemény formálódásában A forrásról alkotott kép közvetlen és mediatizált kommunikációban	2
12.	Véleménynyilvánítás, nyilvánosság, közvélemény és társadalmi látásviszonyok az internetes hálózati összekapcsoltság világában	2

Követelmények, értékelés

A vizsga szóbeli, követelmény a kötelező irodalom és az előadáson elhangzottak ismerete. A vizsga menetéről, a tételsorról a hallgatóság az utolsó előtti előadáson kap részletes tájékoztatást (ekkor kap javaslatokat a felkészülésre is).

Kötelező irodalom

Angelusz, R. (1983) *A társadalmi nyilvánosság kommunikációs rendszere*. In: uő. Kommunikáló társadalom. Gondolat Kiadó, Budapest. 7-39.p.

- Angelusz, R. (2000) *Az új kommunikációs technikák és a nyilvánosság*. In: uő. A láthatóság görbe tükrői. Új Mandátum, Budapest. 9–77. Megtalálható még: Világosság, 1998/4. 16–29.p.
- Curran, J. (2007) *A hagyományos felfogás fogyatékoságai. Még egyszer a tömegmédiáról és a demokráciáról*. In: Angelusz, R. – Tardos, R. – Terestyéni, T. (szerk.) (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Gondolat Kiadó? Budapest. 910-942.p.
- Ferencz, M. (2009) *A nyilvánosságtól a hálózati nyilvánosságokig*. In: uő. Értékek az internetes hálózati kommunikációban. Ph.D. Értekezés. Budapesti Corvinus Egyetem. 15-29. http://phd.lib.uni-corvinus.hu/411/1/ferencz_magdolna.pdf
- Habermas, J. (1993) *A nyilvánosság fogalma*. In: Angelusz, R. – Tardos, R. – Terestyéni, T. (szerk.) (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Gondolat Kiadó, Budapest. 610-613.p.
- Heller M.–Rényi, Á. [1996]: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. Jelkép 1996/4. 3-21.p.
- Lazarsfeld, P. – Katz, E. (2007) *A kommunikáció kétlépcsős folyamata*. In: Angelusz, R. – Tardos, R. – Terestyéni, T. (szerk.) (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Gondolat Kiadó, Budapest. 766-775.p.
- Mazzoleni, G. (2002) *Tömegkommunikáció és politikai rendszer*. In: Mazzoleni G.: Politikai kommunikáció. Budapest, Osiris Kiadó, Budapest. 39-55.p.
- Noelle-Neuman, E. (2007) *A hallgatáspirál elmélete*. In: Angelusz, R. – Tardos, R. – Terestyéni, T. (szerk.) (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Gondolat Kiadó, Budapest. 766-775.p.
- Pratkanis, A. - Aronson, E. (1992) *A rábeszélő hitelessége: az igazi és a „gyártott”*. In: uők. A rábeszélőgépek. Abovo Kiadó, Budapest. 73-93.p.
- Sparks, C. (2007) *Az internet és a globális közzsféra*. In: Angelusz, R. – Tardos, R. – Terestyéni, T. (szerk.) (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Gondolat Kiadó, Budapest. 1007-1027.p.
- Van Dijk, J. (2007) *A hálózati társadalom – Az új média társadalmi vonatkozásai*. In: Halácsy, P.–Vályi, G.–Wellman, B. (szerk.) (2007) Hatalom a mobil tömegek kezében. Új média re:mix I. Typotex Kiadó, Budapest. 29-64.p.

Ajánlott irodalom

- Dessewffy, T. (2002) *"Mindennap új varázslat"*. In: A kocka el van veszve. Kockázat, káosz és média az Információs Korban. Infonia-Aula Kiadó, Budapest. 71-85.p.
- Halmi, G.(2002) *Az írott, az elektronikus sajtó és az internet szabadsága*. In: uő. Kommunikációs jogok. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 16-97.p.
- Hoyer, S. (2001) *Média a harmadik évezred küszöbén*. Médiakutató, 2001 (tél), 23–38.p. Megtalálható még: (<http://www.mediakutato.hu/cikk.php?i=40>) Kommunikációs jogok. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 16-97.
- Morris, M. – Ogan, C. (1996) *Az Internet, mint tömegkommunikáció*. Replika, 1996 (23–24. szám), 276–284.p.
- Papacharissi, Z. (2003) *A virtuális szféra*. Médiakutató, 2003 (tavasz), 119–137.p. http://www.mediakutato.hu/cikk/2003_01_tavasz/07_virtualis_szfera/01.html
- Riesman, D. (1982) *A karakter és a társadalom típusai*. In.: Riesman, D.: A magányos tömeg. Közgazdasági- és Jogi Kiadó, Budapest. 61-97.p.
- Sennett, R. (1998) *A közéleti ember bukása*. Helikon Kiadó, Budapest
- Terestyéni Tamás (2006) *Kommunikációelmélet. A testbeszéd-től az internetig. Új infokommunikációs technológiák*. AKTI-Typotex Kiadó, Budapest. 319-333.p.